

FOAIE

пептръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 36.

Luni, 4. Septembrie.

1844.

ANONIM ШИ ПСЕВДONIM.

(Ne-nșmit și fals-nșmit.)

Ne'ncеледереа, ne'воіреа ши грезта-теа че ам дпчевѣт а сінді дела о време дпкоаче дп прівінда ачелор артиколі ши кореспондінге, каре се триміт дін маі мълте пърді саѣ нічі декъм свѣскрісе, саѣ свѣскрісе кѣ пѣте фалс, каре нічі мъкар окілор редакціей нѣ дескопере не азкторъ, не дпнпне даторінга а не да ши поі пѣререа че авем дп ачест пѣт аша делікат. Дп жърналістика аалтор паціи пѣпъ съ віе ідеа ла деслѣшпге саѣ чітїт о мълціме де про ши контра дп прівінда аонімълзі ши а псевдонімълзі. Ла поі Ромъні авіа пѣпъ акъм с'аѣ чітїт о дисертаціе дпайнте кѣ пѣціні ані дп Кзріеръл ромънесп дін Бѣкзредці, прїп каре аонімїтатеа ера осъндітъ престе тот. Ноі пептръ ка съ не пѣтем дефіце дптр'ѣн пѣт де лок де внде съ порнім маі сїгър, сокотїм съ арѣнкъм маі ѣптеїс о скъртъ прівїре історїкъ асѣпра жърналістїчеї поастре, ка аша маі вшор съ прїченем, внде стъм ши че фелїс де претенсіи пѣтем фаче кѣ дрептъл дела дѣнса.

Дата жърналістїчеї ромъне нѣ се дптїнде нічі ла дѣззечї де ані дпдрѣпт.

Чел дїптеїс фѣ рѣпосатъл дптрѣ ферїчіре воїер Констандїн Р. Голескъ дїп Цара ромънеаскъ азкторъл зпелї вѣлѣторїї тїпрїте ла Бзда (1826), каре дппрезпъ кѣ пѣціні сѣ прїетїні дптре алтеле матърѣ ши плапъла де а дптрепрїнде ши дп лїмба поастрѣ ромънъ пѣвлікареа зпелї Gazete*). Дар фїндкъ гѣверпъл де атѣнчі де ши націонал дела 1823, нѣ се сїндїа дп старе де а пѣтеа да дела сїне воїе де пѣвлікат газете ромъне, ачеїа карїи ши не атѣнчі кредеа, кѣ не паціа ромънъ о адеаптъ зп віиторїѣ фрѣмос нѣ пердѣрѣ времеа, чї трїмісерѣ не зп вѣрват тїпър ла Лїпсіа кѣ велѣїалъ ка съ поатъ да дпчевѣт ла о газетъ ши аша се пѣскъ Фама Лїпскеї чел дїптеїс жърнал ромън, каре дпсѣ дѣрѣ фоарте скърт, пептрѣ-кѣ дїп непорочїре мъачїторїѣл редактор мѣрї. Дптр'ачеа Молдаво-Ромъніа се фѣкѣ іаръш а зечеа саѣ нѣ маї цїѣ а кѣтеа оарѣ театрѣ

*) Тот не ачеа време се конченѣ дптре нѣціні воїерї ромъні ши ідеа де зп реглamente саѣ констїтудїа рестаурѣтоаре ши тотдеодатъ реформѣтоаре де дрептѣрїле прїнципалелор ромъне ши де адмїнїстраціа дїн лѣзптрѣ, дпкѣт ані 1828-29 афларѣ лѣкръл прегѣтїт не дїптрѣл.

де рѣсвоѣхъ дѣтре Търчи ші Рѣши ші аша
мѣселе амѣдиръ деокамдатъ ші Фата
поастръ тѣкъ дѣпрозѣтъ ші несігѣръ де
чѣеа че ва съ фѣе. Дѣ декѣрѣхъ рѣсвоѣхъ
лѣі патриотѣмѣл ші сімѣдѣл чел маі лѣ-
мѣрѣт націонал се мѣлчѣа фѣръ дѣчетаре
спре а скоате дѣн мѣлѣ рѣсвоѣоасѣі Мі-
нерва нѣмаі родѣрѣ де але пѣчѣі, дѣтре
каре ші літере, шѣінде. Аша прѣн мѣж-
лѣчѣреа челор вѣні се стоарсе воѣеа де а
се дѣтемеѣа Кѣрѣерѣл ромѣнеск дѣ
Бѣкѣрѣдѣі ші вѣ дѣбъ треі лѣні дѣ зрѣтъ
Алѣіна ромѣнеаскѣ ла Іашѣ дѣсоѣдѣте
фѣе-каре де кѣте вѣн Бѣлетѣн офѣіал фѣіе а
гѣвернѣлѣі, кѣм есте ачѣеаста пѣлѣ асѣзѣі.
Кѣнтѣмпоранѣі шѣіѣ фѣоарте вѣне, кѣ кѣтъ
кѣлѣзѣръ ші дѣсѣфѣлѣдѣре дѣмѣрѣдѣшарѣ
націоналіі (дар нѣмаі націоналіі) поѣдрѣі
ачеле дѣбъ жѣрпале ші че нѣдѣждѣі оріаше
пѣнеа еі дѣ трѣнсееле, маі алескѣ дѣ ве-
дѣеа вѣкѣрѣіѣ авѣа ші адѣчѣеа чѣнева амѣнте
де врео рѣстрѣндѣре маі тѣрѣіе. — Дѣ-
датъ дѣпѣ ачѣеаста літераторѣі поѣдрѣі кре-
дѣеа — кѣм ші авѣеа дрѣптате — кѣ нѣ-
мѣтеле дѣбъ газете не лѣпѣгѣ чѣе маі кѣ-
ратъ воѣе нѣар фѣі дѣ старе а мѣлѣзѣмі тоате
трѣвѣіндееле спірѣтѣвале ші морале а націѣі
ромѣне, каре прекѣм вѣне ведѣм сѣлѣт ле-
гѣон ші не ла 1836 вѣзѣрѣм івѣндѣсе ла
Бѣкѣрѣдѣі де о парте Мѣзѣл націонал,
о фѣіе а кѣрѣі тарѣ фѣолос не атѣчѣі фѣоар-
те пѣдѣні дѣ кѣпрѣндеа, пѣнтрѣ-кѣвѣпетѣ-
ле оамѣнілор поѣдрѣі ера кѣ тотѣл амѣ-
дѣте де прѣоаспетеле ші преа імпортанте-
ле евінемѣнте, де алта іарѣш Газета теа-
трѣлѣі. Амѣеле ачѣеасте фѣі, Мѣзѣл ші
фѣіа театрѣлѣі авѣрѣ о вѣадѣ мѣлѣт маі
скѣртѣ декѣт мерѣта дѣ адевѣр ші мѣлѣдѣ
аѣ жѣліт апѣнѣреа лор. Пѣсте пѣдѣн рѣ-

сарѣ ші Канторѣл де Авѣс тот ла Бѣ-
кѣрѣдѣі, ал кѣрѣі скоп ера ла дѣчѣпѣт,
прекѣм се vede дѣн програма лѣі де а-
тѣлчѣі, а дѣлеснѣ фѣелѣрѣі де кѣмпѣрѣторѣі
ші вѣлѣзѣрѣі, кѣм токмѣлі де слѣчѣі ші ар-
гадѣі, дѣкѣрѣерѣі ші алте трѣві екопомѣче,
іар кѣ дѣчетѣл се префѣвѣ ші ачѣеаста дѣ
фѣіе полѣітѣкѣ маі тѣрѣзіѣ сѣлѣт тітѣлѣ де
„Вѣстѣторѣіѣ.“ Анѣі 1838—40 фѣсѣрѣ вѣ-
гадѣі де жѣрпале пѣнтрѣ ромѣні. Дѣ рѣ-
стѣмпѣлачѣеаста вѣзѣрѣм Romania, газѣтѣ
полѣітѣкѣ че ешѣа де 6 орі не сѣпѣтѣмѣлѣ
Кѣрѣерѣл де амѣе секселе жѣрпал лі-
терар де дѣбъ орі не лѣлѣ, Пѣтѣмѣпѣте-
пѣл маі мѣлѣт літерар, тоате треі дѣ Бѣ-
кѣрѣдѣі, Мѣзѣікѣл ла Краѣова, Мерѣкѣрѣл
ла Брѣіла, вѣлѣл Вѣстѣторѣіѣ вѣісерѣчѣск
ла Бѣзеѣ, дѣ Молдавіа ла Іашѣ Алѣзѣта
ромѣнеаскѣ авѣа кѣпѣоскѣтѣ де нѣме,
Ікоана лѣстеі, Фѣіеа сѣтеаскѣ, іар ла
1840 Дачѣа літералѣ ачѣеа фѣрѣвінте дѣ-
мѣрѣдѣшѣетоаре де тот че есте ромѣнеск
ші — тот не ачѣеле времѣ аічѣі ла Брашов
дѣлѣ Фѣіеа дѣмѣнѣчѣіі дела 1837, де
шѣпѣте анѣі дѣкоачѣе ачѣеасте дѣбъ фѣі не ка-
ре ле vedem дѣн фѣіндѣлѣ. Атѣтеа прѣдѣкѣте
жѣрпалѣітѣко-літераре дѣсоѣдѣте ші де івѣ-
реа вѣлѣі фѣрѣтѣос нѣмѣр де кѣрѣдѣі че е
дрѣпт маі мѣлѣте траѣдѣсе декѣт оріѣінале,
Doamne, че нѣдѣждѣі маі дешѣпта дѣ пѣ-
пѣл ачѣелор ромѣні, карѣі кѣпѣоск преа
вѣне, кѣ нѣмаі о дѣсѣмпѣтѣоаре вѣрѣщѣре
де нѣтере моралѣ ші інтелектѣлѣл есте
ачѣеа, карѣеа не поате пѣне дѣн старе де
а кѣлка орі вѣнд прѣсте шернѣ ші вѣ-
лазрѣі ші не ва фѣачѣ сѣлѣтѣм кѣ статор-
пѣчѣіа поастрѣ мѣлѣдѣі manіні дѣн дрѣмѣл дѣ-
пѣінѣтѣрѣі поастре кѣрат націонале ші кѣ-
рат патриотѣче. Дар ваі, ілѣзіа поастрѣ

Фѣ преа скъртъ ши къ атѣт маї дитристъ-тоаре. Челе маї тѣлте дин фоїле че се ивирь дела 1838 дикоаче апсערъ знеле ла анал аателе маї тѣриор, прекъм се претиндеа, дин лінса де авонаці, каре днсь еѣ пѣ кѣтез а дитѣри некондиѣонат. Еши дѣпъ ачееа Спикѣиторѣл іаръш жѣрнал літерар ла а. 1841 не 4 тріланіи дн Іаші. Чине пѣ ера съ презікъ ши ачестѣа о віадѣ тѣлт маї днделѣнгъ дѣпъ такѣла че аваа ши дѣпъ колабораторіи че пѣтѣра! ши тотѣш ел днчетѣ ла анал.

Жѣрналеле кѣте аѣ рѣмас дн віадѣ дин аніи трекѣці ши кѣте се маї пѣскѣрѣ де дої ані дикоаче стнт кѣпоскѣте тѣтѣрор, днкѣт ар ої де прісѣс а де маї репѣтера, адекѣ Кѣріерѣл, Алвіна ши Архіва е, кѣ Бѣлетіпеле лор, Веститоріѣл, Фоїеа сътеаскѣ дн Молдавіа, Днвѣдеторіѣл сѣтѣлѣ дн Ротѣніа, Кѣріерѣл де амбе се-келе, Пропѣшіреа фоїе цѣіпціѣікъ, Повѣдѣиторіѣл сѣлтѣтѣціи ши а екопониѣи ши ачесте дин Брашов.

Де знде атѣт фок ла пої, фок днсь кѣ флакѣрѣ кѣм се пѣре зпора пѣмаї де наїе? Днсь кѣдетѣл постѣрѣ пѣ не есте а деслега ані днтревареа ачестеа, чі не днтоарчет ла сконѣл преѣпнт ши черчетѣтѣ, дакѣ се кѣвіне ка съ осѣндіт пої аноніѣл ши псеѣдоніѣл некондиѣонат, саѣ кѣ ел знеорі аре лок дн скіері. Дар маї зитеї днсемпѣтѣм, кѣ пої вом кѣвѣпта ані десѣре аноніѣтатеа дн фоїле періѣдиче, воліѣче ши не-поліѣче, іар пѣ ши дн кѣрѣці.

Ар ої о тѣре рѣтѣчїре, дакѣ пої дн нрївіпца сѣвскіеріи саѣ а ретѣчеріи пѣтеле лор поастре дн фоїле пѣвліѣе ам вої а не лѣа дѣпъ пілаа алтор націи езропене,

ла каре пѣвліѣитатеа днші аре а са даѣт дин времї ши веакѣрї. Ла алте націи жѣрналіѣіка трекѣ прїп маї тѣлте крїзе ши вѣне ши реле, днші лѣѣ ши еа зп фелїѣ де едѣкаѣіе трептѣтѣ, дѣпъ кѣм днші лѣѣ ши кѣтаре попор. Аѣарѣ де ачестеа ла алціи саѣ есте лібертате де теаск перестрїнсь, саѣ чел пѣціп о ченсѣрѣ кѣ фѣрѣне лѣці. Ачесте днтреѣцізѣрѣрї скіѣмѣ кѣ тотѣл пѣнтѣл де vedere пентрѣ пої ши не даѣ дрептѣл съ зїѣет, кѣ ачела каре дела врео фоїе поліѣіѣкѣ ромѣпѣ ар претінде дн зїеле ле поастре еѣекѣтѣрї ка снр. п. дела вреѣпа фѣранѣзѣ саѣ енглезѣ, ар ѣаче о недрептате ла черїѣ стрїѣгѣтоаре, кѣчї ачестеа ар ої атѣта, кѣт ши а чере дела оаменї серїманї ши дела орѣанї (!), ка съ конѣрїѣѣ пѣвліѣкѣлѣ днтоѣма ка ши балкерїи ши тіліѣонерїи, ка ши оаменїи тѣторїи ши ашеѣаѣі ла мінте. Ної авем даѣторїе стрїнсь а не пѣзі жѣрналіѣіка націѣналѣ ка лѣміна ѣкілор, дар пѣ а не вреа днкорѣа претенсіїле фѣрѣ време.

Ла пої літератѣра періѣдїкъ фѣѣѣ пре-кѣт вѣзѣрѣт дн тіпнт респекѣтїѣе фѣарте скѣрт о тѣлѣіме де днчеркѣрї де аїші лѣа зп свор, каре съ адѣкѣ чїнсте націѣи ши пѣтем зїѣе, кѣ жѣрналіѣіка ні се десволѣтѣ маї тѣлт ка орї каре алт рѣм ал літератѣреї репрезентат прїп кѣрѣці тіпѣрїте; кѣ тоате ачестеа тѣлте дин ачеле днчеркѣрї дн ера кѣ тѣре сілѣ, дин прїчініи кѣпоскѣте нѣѣ тѣтѣрор, днтре каре пѣпѣрѣтѣм, кѣ дин пѣвліѣкѣл постѣрѣ де-ла каре сѣр аѣента ка съ чїтіаскѣ фої періѣдиче, о парте пѣре нічї о прегѣтїре дин шкоалѣ, ка съ прїчепѣтѣ лѣкѣрѣл чїтіѣ, алта пѣ едестѣл де ромѣпѣ, пентрѣ ка съ фоїе пѣтѣрѣпсь де днсемпѣтатеа ши імпор-

*)

тапта кіетаре а жърналістичеї, а треїа пѣ афлѣ дп ачешаш німік інтересѣторїс пен-трѣ скопѣл че гонеще, іар а патра дшї преа дпкордеазѣ претенсіе. Шпї не вор пофті, ка съ пѣ ретѣчет шї рестрїндереа чешѣреї.

Есте адевѣрат, къ ачі дп Трансілванїа конлѣккїторїї Шпгѣрї шї Церманї-Сасї пѣ дпчетеазѣ ашї репїої пльпсоареа дп контра рестрїндереї теаскѣлї, адѣогнд къ ачешаш рестрїндере пѣ стѣ дп армонїе къ кондіціе віецеї поастре констїтүціонале шї къ пре кът жърналїстїка се поате мішка дптрѣн кътп маї таре. пе атѣта есте шї маї віне-фѣкѣтоаре.*) Дѣтнеалор шїѣ пе че шї разїмѣ претенсіа. Ної дпн парте-не требѣе съ рекѣпоащем, къ пе кът сънтем де словозї астѣзї, пѣпѣ съ пе віе а пе пльпце де врео рестрїндере а тїпарїѣлї, авем требїндѣ съ пе лѣдїм о сѣмѣ таре де ідеї ѣенерале, пе каре чешѣра пѣ пі ле поате опрї шї къ але кърор къпощїндѣ ам рѣтас дп дѣрѣнт фоарте таре, дпн каре прїчілѣ преа де тѣлте орї кънд віне треаба ла врео дптрепрїндере дп сепс націонал саѣ патриотїк, п'авем пічі дпкредере дп пѣтерїе поастре, пічі пѣ афлѣм врео опїніе пѣвлїкъ прегѣтїтѣ, фрѣмѣнтатѣ шї аша рѣтѣне, ка пѣвлїкѣл, паціа, дпкъ шї дп челе маї критїче тїмѣзрї съ прїміаскѣ де вѣне плавѣрїе тѣотзїтоаре саѣ трѣдѣтоаре а ле ачелора, карїї сѣнт маї гївачї ла інтрїгѣ.

*) Bezл дптре алте тѣлте Századunk din a. 1840 dela Nr. 71 pe 11 фее; ачелаш Nr. 47 1841 шї Blätter für Geist etc. din e. stїmш ш. а. н. а.

Дп прївінда лѣдїреї ідеїмор ѣенерале шї пѣпѣ акѣта се фѣкѣрѣ пашї респектїве тарї дп тоате пѣрѣїе шї есте пѣдежде вѣпѣ, къ воїнд шї зрсіта дп къдїва апї стїлѣл чел дпн класѣрї, стїлѣл дѣскѣліторїс шї іарѣш чел дпшпѣнат къ флорїчеле фѣрѣ каре астѣзї пѣ пѣтем фї, ва рѣтѣнеа дпн жърнале къ тотѣл ла о парте, дѣнд лок алтї стїл престе тот маї серїос, маї вреднїк де о паціе бѣрватѣ, прекѣм астѣзї дп афлѣм пѣтаї ла зп пѣтѣр де бѣрваці, а кърор жѣдекатѣ маторѣ, лѣдїтеле къпощїнде шї сѣпѣтоаселе прїнчепе пі аратѣ мергнд къ зечїмі де апї дпашїтеа медїокрїтѣдїлор.

Акѣм віне дптревареа, дакѣ дп пѣпѣтѣл знде пе стѣ жърналїстїка астѣзї, се чере неапѣрат сѣвскрїереа пѣтелор, саѣ къ пе есте ертатѣ анонімїтатеа. Ної пѣ апѣрѣм абсолѣте пічі зна пічі алта дпн ачешаш дѣбѣ пропозиції, чї зїчет, къ прекѣм знеорї сѣвскрїереа есте де прїсос, аша алтеорї ачешаш е де таре требїндѣ дп жърнале.

Дп цѣрїе, знде тїпарїѣл заче сѣнт жѣг де фер, віетелор газете пѣ ле есте ертат ашї дпшпѣа колоапеле декѣт маї вѣртос къ дѣвлареа тїмпѣлї, къ родїреа пѣтѣлѣлї, къ вѣпѣзрї шї къшпѣрѣрї, къ феномене де але патѣреї шї алтеле ка ачешаш, ла каре маї адаогѣ кътева шїрї дпн афарѣ пічі камде пічі речї, каре дп форма дп каре есѣ сѣашпѣ маї тѣлт а фавѣле, де шї еле сѣнт евинемїнте адевѣрате. Ла асешенеа жърнале де каре черїѣл съ пе ферїаскѣ, е тот зна, дакѣ се сѣвскрїѣ саѣ пѣ, атѣт кореспондентїї, кът шї кіар редакторїї, де карїї пѣдїї поате пѣса фїе Петрѣ саѣ Павел саѣ орї каре

агъта; ба дин противъ ла търънцише де ачелеа атът политиче, кът ши литераре саъ економиче ар фи ши дешертъчъне а пзне totdeauna пзмеле ка пз щѣ ла че таре продукт ал ценѣмъ оменеск. — Дакъ дпсъ фоїле периодиче аъ либертате маї таре, дакъ еле пот дескѣ колоапеле ла артиколѣ ши дисертъци тѣиторѣ дп виаца политикъ ши дпчен а резона, атънчи пререа поастръ (дар пзмаї прере) ар фи, къ апзмѣт ла артиколѣ ориѣналі, е вѣне съ не съскриет, саъ пзмеле, саъ зн семп, пе каре съл декларът дела дпченът къ е ал постръ, ка аша кз атът маї кърънд ши маї вѣне съ не квоацетъ зпѣ кз алци дп тоате пърциле. Ної дпсъ пълъ акът авет ши де ачеї скриѣторѣ ла жърнале, карѣи ниѣи кѣар редакциѣмор пз воїеж а ши дескоперѣ пзмеле. Ачеѣѣа пе лънгъ че ватътъ фоарте греѣ сѣмъла ши характеръла редакциѣї, къчѣ пз о цѣн вредникъ де дпгредереа лор, апої маї въдеск ши зн характер де ѣенъре, каре третъръ де тоатъ змвѣра ши скриѣрѣле лор рѣтън а фи привѣте пзмаї ка паскѣїле, каре пз се пот тѣпърѣ дп вѣчѣ, тѣкаркъ Длор пе сѣнт тѣпъ каломпѣ, къ редакциѣле кѣтаре сѣнт мѣтѣте де алци ши пентрѣ ачееа п'аъ респектат дпчеркѣрѣле лор челе кз препъс. Ла ачееа ши вор рефлекта приѣтинѣ апопѣмѣтѣцеї, зѣкънд: „Аъ пз веѣї, къ ла пої тоѣи кърор лѣ с'аъ гѣдѣлѣт а се фаче скриѣторѣ, акъта вор а еши ла мѣжлок ши ка критичѣ, дпкът пз одатъ веѣї нише жѣпѣшорѣ сѣрѣнд кз нише ѣдеї фѣрате (плаѣѣате) дп фаца зпор върваѣи маторѣ, сѣрѣрѣндѣї кз вършоесъла лор стѣл ши кз сатиѣреле лор челе фѣволе — некъїте, — дпкът маї ла зрѣтъ токма капачѣтѣїле се

дпгредошазъ а маї скриѣ дптр'ѣн жърнал, пе каре въѣедандриї вор съл аївъ де жѣкѣрѣеа лор.“ Авеѣї тоатъ дрептатеа Допѣлор дп аптеchedent, пз ши дп консеквенѣїе. Аъ пентрѣ-къ пої кѣѣѣва тѣперѣ Фаетонѣ пе дпѣпѣтъм съ стѣпѣим карѣла соарелѣї дпн тѣпѣле есперѣнѣдеї ши а маторѣтѣдеї, се каде ка Дв. съ пѣрѣсѣѣи сѣѣѣта казъс ши съ пе, лъсаѣї де капѣл пострѣ? Нъ, ачееа вѣар вѣдѣї де фѣрѣкошѣї дп окѣї пѣвѣлѣзлѣї, ба ши маї рѣѣ де атѣта. Крѣтѣканѣѣї поѣцѣрѣї дпшѣ аъ леакѣл лор, пзмаї редакциѣле съ воїаскъ. Фѣрѣѣа крѣтѣчеї о пѣтем стѣмпѣра вѣнѣшор, дакъ вом чере стрѣнс, ба ниѣї зн критѣк де атѣзѣї дпѣпѣте съ пз маї скриѣ пентѣмѣт; ачееа чере ши дрептатеа ши кѣвѣїнѣца ши кѣар ѣнтересъла пострѣ, къчѣ аша ам ши квоацѣе зпшор пе чеї кѣѣмаѣї ши некѣѣмаѣї ла крѣтѣкъ, каре пз е лѣкръ пѣѣѣн пентрѣ о паѣїе пзмаї жѣпѣшоарѣ.

Нъ е лѣкръ маї фѣрескъ, декът къ дп времеа еѣзѣкаѣїеї поастре политиче тѣпарѣл пострѣ есте съ деа песте пѣлте ѣнтересе, сѣмъѣмѣнѣте ши патѣмѣї крѣѣѣшате, де каре ши пълъ акъта се аратъ ѣѣї коло. ѣнтересе комъне аъ дпченът а се ѣвѣї пе кѣмпѣл скриѣрѣїї периодиче, каре неапѣрат вор продукт ши ла пої о тѣлѣѣїе де реклаѣмаѣїї; зпѣї вор стрѣга къ леаї вѣтѣмат ѣпѣстеа, алци къ скриѣ мѣнѣѣнѣї, пентрѣ-къ фапта че е фапгъ ши пе кареа Длор о кред къ е вѣлъ, тѣ о веї пѣмѣї вѣтѣмѣтоаре саъ нефолосѣтоаре. Че съ фачем атѣнчи кз анопѣмѣтатеа? Ла ачееа вом аѣѣѣнта кз рѣспѣвоесъла пълъ ла алте времѣ маї сѣпѣноасе; пълъ атѣнчи редакциѣле кред къ вор респекта кз сѣѣмпѣтате анопѣмѣтатеа челор карѣї о вор чере, фѣреѣе дпсъ

къ къ ачеаста вор лѣа парте mare din
responsabilitatea morală și juridică as-
pra sa și asupra чепстрей. (Чел пѣцин ла
пої дн Трансильванія шї инстрѣкциле не
свѣъ дн ачест сепс.)

Georgie Bariç.

ОВРЕЙЪЛ НЕАДОРМИТ.

De Excepcie Suce.

Notiçie.

Лѣтеа ашептѣнд къ неастѣмѣр а-
часть повелѣ дн пеана звѣа дн чеї маї
стрѣльчици корифей а литератѣрїи велетри-
стиче францозещї, авторѣмї Матїлдеї шї
а Містерїилор Парїсѣлѣї, — нїчї пѣ-
вїкелѣї ромѣлеск пѣ ва фї, советїм, къ
веплѣчере, а і се дѣмѣртѣшї деакъ пѣ
дѣтреагѣ, тѣкар о парте, шї deokamdatѣ
врологѣла ачеїа, дѣпѣртѣшїnd sice, дѣпайнте
де че а о пѣтѣ авѣ пѣлѣ акѣм дѣтрѣалтѣ
лїмѣъ, деакѣт пѣмаї дн чеа оріциналѣ фран-
цозаскѣ.

Argumentѣл еї, пре кѣт се пѣте при-
чепе дн тѣтѣлѣ, се паре а се рѣзїма пре
ачеа традицие попѣларе дѣвѣ дн веакѣл
де мїжлок, дѣпѣ каре одїноарѣ се крѣдеа,
вѣткѣ Іс. Хс. треканд къ вѣрчеа пре зѣ-
мѣр пре дїнаїнтеа вѣсїї зѣсїї овреїѣ дн Іерусалїм,
анѣте Ахасверѣс, шї вѣкѣнд а се
odixni пѣцинел дѣпайнтеа зѣнїї лѣї, дар пѣсѣ.
Ферїнд овреїѣл, лѣаѣ вѣлѣстемат зїкѣнд:
„Тѣ се пѣ те odixneщї дѣвѣлѣнд тоатѣ лѣ-
теа пѣлѣ ла венїреа теа;“ де атѣнчеа, се
зїче, къ овреїѣл ачеста пѣлѣ астѣзїї тот
дѣмѣлѣ фѣрѣ де а аѣла одїхнѣ шї пѣ маї
мѣре; де зѣнде францозїї дѣл пѣтескѣ: „Le Juif

errant,“ прекѣт шї дн повела ачеаста;
немѣдїї: „der ewige Jude;“ іар пої ам зїс:
„овреїѣл неадормит.“

Пролог.

Amândoașă la mlaie.

Очеанѣл поларїѣл дѣчїнѣе къ зѣн вѣрѣъ
де гїадѣ вечнїкѣ пѣрѣсїтеле дѣртѣрї а Сї-
верїей шї Амерїчїї де мїеазѣ-пѣопте, аче-
сте маї де пре зѣмѣлѣ марциїї а доаѣ лѣмї,
че ле дѣсѣпарте стрѣмѣтѣл кавал а лѣї Бе-
рїнг.

Лѣна лѣї Септемврие се атїнѣе де ка-
петѣл еї.

Екїноксѣл адѣсе іарѣнї дѣтѣперечеле
шї вїфоареле бореале; пѣнѣтеа ва се кѣспїн-
дѣ кѣт маї дѣграв локѣл зѣнїї дн ачеле-
зїле поларе аша свѣрте, аша жемлїче...

Черѣл де зѣн мїерѣ трїст шї вїорос
е слав лѣминат де зѣн сорѣ фѣрѣ кѣлѣтѣрѣ,
а вѣрѣїа дїск фѣрѣ фадѣ де авѣе рѣдїкат
деасѣпра орізонѣлѣї. дѣпѣлѣмїеңе дїнаїн-
теа орыторей склїпїрї а нїелеї, че копере
кѣт везї бѣ окїї немѣртѣнїтеа вѣсїелор.

Кѣтрѣ мїеазѣ-пѣопте пѣстїѣл ачеста е
мѣртѣнїт кѣ о рѣлѣ де маре дѣдѣношатѣ
де стѣлчїї негре цїгантецїї; ла пїчореле
тїтанїчїї лор грѣтѣдїрї е 'пѣлѣнѣвїт ачест
Очеан дѣпїетрїт, кареле дн лок де валѣрї
немїшкате аре ландѣрї грозаве де мѣндїї
де гїадѣ вечнїчї, а кѣрора вѣрѣвѣрї мїерїї
се пїерд де парте дѣтрѣо негѣрѣ нїелоасѣ.

Кѣтрѣ рѣсѣрїт дѣтрѣачеле доаѣ даѣе
а каѣлѣлї Фрїчїо, мїеазїнїї де кѣтрѣ рѣ-
сѣрїт а Сїверїей, се зѣреңе о лїнїе де верде
'нкіс, не каре се стрѣкѣр-грозавї слої алѣї.

Ачеаста е стрѣмѣнтоареа лѣї Берїнг.

Пре зѣмѣлѣ, дїнколо де стрѣмѣнтоаре,
шї пѣлѣдате прѣсте еа се рѣдїкѣ маселе де

граніт але капълѣ Галес, цаней чеї маї де пре зрмъ а Америціи де мѣазъ-пѣнте.

Ачесте кѣмпии нѣ се маї дин де лъ-теа лѣкѣтъ; де фрігъл лор днгозиторіѣ піетрїле се деспїкъ, арворїи плеснеск, пѣ-мѣнтъл се креапъ, асвѣрлїнд тѣрзкї де флѣтѣрї днгіедаці.

Нїчї о фїїндъ оменеаскъ нѣ се паре а пѣтѣ да фацъ кѣ сїнгѣрѣтатеа ачестор дїнѣтѣрї де вѣръ шї де фѣртѣнї, де фомете шї де мѣрте. . .

Шї тотѣшї... лѣкръ стреїн, се вѣд зрме де пашї не мѣаоа претѣтїндїнеа айреа не'птїнатъ, че копере марцінїле амѣндѣрор контїнентелор деспѣрдуїте прїн капалъ лѣї Берїнг. . .

Де латѣреа пѣтѣнтѣлѣї Американ зр-ма пашїлор мїкъ шї зшоаръ аратъ тречереа знеї фемеї.

Еа се 'ндрептѣ кѣтръ стѣпчїле де дїнколо де стрѣнтѣре, де знде се зѣреск пѣстївїрїле нїелѣсе але Сїберїеї.

Де латѣреа Сїберїеї, зрма маї маре, маї афѣндѣ, аратъ тречереа знѣї бѣрват.

Шї ел се 'ндрептѣ кѣтръ стрѣнтѣре.

Аї зїче, кѣ ачест бѣрват шї ачасть фемее, сосїнд аша де доаъ пѣрдї ла марцінїле гловѣлѣї, спера, кѣ вор се се веазъ престе стрѣнтѣл брац де маре, че' деспарте амѣндоаъ лѣмїле!

Лѣкръ шї маї стреїн днкъ, ачест бѣрват шї ачасть фѣтее трекѣръ прїн ачесте сїнгѣрѣтѣдї не о фѣртѣлъ днгозиторѣ. . .

Врео кѣдїва молїдвї негрї де вechї, ївїндѣсе ерї-амалтѣ їчї-колеа пре ачесте дешертѣрї, ка нїще врѣчї пре зпкѣмпї де рѣпазс, фѣръ стѣлшїї, днфрѣндї, лѣадї, дѣшї дн департе де фѣртѣлъ.

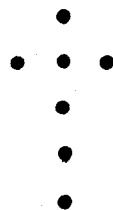
Кѣ ачест вїфор тѣрват, че десрѣдѣ-

чїпъ арворїи дналдї, клѣтече тѣнцїї де гїадъ, шїї трѣнтѣче масъ спре масъ, кѣ вѣвѣтетъл де тѣнет... кѣ ачест вїфор тѣрват ачещї дої кѣлѣторї дѣдѣрѣ фацъ.

Дѣдѣрѣ фацъ кѣ ел, фѣр' де асе авате о клїпїтѣ дела лїнеа нескїмватъ, че зрма... че се гѣчече де пре зрма мерсѣлѣї лор асеменеа, дрепт шї вѣртос.

Че фелїѣ даръ сѣнт ачещї пашї пѣтернїчї, карїї прїн мїжлокъл асѣлѣдерїлор, рѣсїпїрїлор патѣреї кѣлѣтореск тот сїгѣрї? тот ашезаці? тот лїнї?

Днпѣтѣпларе, вое орї зрсїтѣ, сѣпт талпа 'нфїератѣ а бѣрватѣлѣї шепте кѣ їе ешїте 'н афаръ формеазъ о крѣче:

Претѣтїндїнеа ласъ ачасть зрмъ де тречереа са. . .

Вѣзѣнд не мѣаоа вѣртоасъ шї лѣчїе ачесте зрме афѣнде, аї зїче, кѣ е о фацъ де марѣре сковїт де зп нїчор де аратъ.

Дар пѣтмаї декѣт о нѣнте фѣрѣ рѣвѣрсат зрмъ дѣпъ ачасть зї вѣлѣчедѣ. . .

Нѣнте сїнїстрѣ. . .

Ла лѣмїна орвїторѣї ресфрѣндѣрї а нїелѣї се веде пѣстїл десвѣлѣїндѣшї алвїтеа нешѣрїнїтѣ сѣпт о кѣпѣлъ повѣроасъ де зп мїерѣ аша трїст, кѣт се паре негрѣ; стеле гѣлвїнїї се нїерд ка нїще флѣтѣрї де арцінт днкїс, днтрѣ адѣкѣрїле ачещїї волте днѣнекосе.

Тѣчереа е солель... дар, еатъ, кѣ де кѣтръ стрѣнтѣреа лѣї Берїнг о лѣмїнаре славъ се зѣрече не Orizon.

О лѣминаре маї дѣлѣиѣ сѣдѣрѣкѣ, мѣ-
рѣ, ка чеа, че се аратѣ дѣлѣте де а рѣ-
сѣрѣ лѣна. . . апої, лѣмина ачаста крѣде рѣ-
зѣнд, шѣ се колорѣазѣ кѣ зѣ рошѣ зѣшор.

Пре тѣте челеламте пѣрдѣ а черѣлѣї
дѣлѣперекѣл се 'ндоеце; де авѣе алѣлѣл дѣ-
тѣнс ал дешертѣлѣї, чел пѣтаї — актѣм вѣ-
зѣт, се дѣстѣнѣ де неагра волтѣтѣрѣ а фѣр-
таментѣлѣї.

Атѣнѣї дѣл мѣжлокѣл ачѣщѣї дѣлѣне-
челѣї, с' азѣ стѣмотѣрѣї кѣпѣвѣсе, стрѣїне.
Леаї зѣче, кѣс свѣрѣл актѣшѣї — актѣшѣї по-
кѣнѣторѣї саѣ дѣлѣгрѣзѣїат ал зѣпор маї пасѣрѣї
де нѣпѣте, кареле амѣдѣте се тѣрѣе не пѣ-
стѣї шѣ се ласѣ жос.

Дар не се азѣде тѣкар зѣ дѣпѣт.

Ачастѣ спѣїштѣ тѣлѣ, вѣстѣнѣе апрѣ-
нѣреа зѣнѣїа дѣл чѣле маї дѣлѣзѣїтѣре фѣпо-
тѣне, че ловѣск кѣ гроазѣ тѣтѣ фѣїпѣца 'п-
сѣфѣлѣцѣїтѣ, дѣла чѣле маї крѣлѣчене пѣлѣ
ла чѣле маї невѣтѣмѣтѣтѣре . . . О азѣрѣрѣ
ворѣалѣ, зѣ спѣтакѣї атѣт де потѣнос шѣї
аша адѣс дѣл дѣлѣзѣтѣрѣїле поларе, стрѣлѣнѣї
фѣрѣ вѣсте. . .

Пре орѣзон се дѣлѣнѣазѣ о жѣтѣтат'
де глов де о лѣмѣнѣре стрѣлѣнѣчоасѣ, а кѣ-
рѣїа вѣїе лѣмѣнѣл погорѣндѣсѣ дѣлѣчет-дѣлѣчет,
се амѣстѣкѣ кѣ дѣлѣлѣперекѣл зѣнѣїтѣлѣї прѣп
о азѣреолѣ дѣл кѣп де кѣркѣвѣл. Дѣл інѣїа
ачѣщѣї вѣтѣрѣї орѣвѣтѣре се 'нѣпѣтѣл пѣтѣсѣвѣра.
те колѣне де лѣмѣнѣл, каре рѣдѣкѣндѣсѣ ла
дѣлѣлѣдѣїтѣї пѣсте тѣсѣрѣ лѣмѣнѣазѣ черѣл,
пѣлѣлѣпѣтѣл, маѣреа. . . Атѣнѣї рѣфлѣктѣрѣї
арѣнѣде ка де о апрѣндѣре се алѣнѣкѣл не
нѣїаоа пѣстѣїлѣї, рѣшѣск вѣрѣвѣл мѣїрѣї ал
мѣлѣдѣїмор гѣїѣошѣї дѣл Очѣалѣл поларѣї, шѣї кол-
лорѣазѣ кѣ зѣ рошѣ тѣїст дѣлалѣтеле стѣлѣнѣї
негрѣ а амѣлѣндѣрѣор кѣнѣїнѣнтѣлор.

Дѣлѣнѣ че азѣ жѣлѣс ачастѣ рѣзѣїере пом-
поасѣ, азѣрѣра ворѣалѣл се 'нѣгѣлѣнѣї дѣлѣчет-
дѣлѣчет, вѣїле еї лѣмѣнѣлѣрѣї се стѣнѣсѣрѣл дѣлѣтр'о
чаѣлѣ лѣмѣнѣоасѣ.

Дѣл ачѣа клѣпѣїтѣ, лавѣлѣл зѣнѣї сѣпѣлѣрат
ѣфѣкт, адѣс дѣлѣтр'ачѣсте дѣлѣнѣте, де шѣї дѣс-
пѣрѣдѣїтѣ де Сѣверѣїа прѣп лѣрѣдѣїмеа зѣнѣї браѣл
де маѣре, латѣреа амѣрѣїканѣл се пѣрѣл де о-
дѣлѣтѣ аша де апрѣпѣїатѣ, кѣлѣт аї фѣї крѣзѣт,
кѣ се пѣтѣе арѣлѣка о нѣнѣте дѣлѣтр'о лѣтѣе
дѣлѣтрѣл чѣеалалѣтѣ.

Атѣнѣї дѣл мѣжлокѣл авѣрѣлѣї стрѣлѣнѣл-
зѣтѣорѣїл шѣї мѣїрѣїл, че се 'нѣїнѣдеа не амѣлѣн-
доазѣ пѣлѣлѣлѣтѣрѣїле, доазѣ фѣїгѣрѣї де ом се
зѣрѣїрѣ.

Не латѣреа сѣверѣїкѣл. . . зѣл вѣрѣват дѣл
дѣнѣлѣнѣкѣї дѣлѣїнѣдеа браѣлѣле кѣ о спрѣнѣлѣе
де дѣсѣлѣр неамѣлѣсѣвѣрат.

Не прѣлѣмѣнѣторѣїїл амѣрѣїкан, о фѣтѣе
тѣнѣрѣл шѣї фѣрѣмоасѣ рѣспѣнѣдеа дѣсѣлѣлѣї
пѣлѣлѣлѣгѣїат ал ачѣстѣїї ом, арѣлѣлѣндѣїї чѣ-
рѣл.

Дѣл вѣрео кѣтѣва сѣкѣнѣде, ачѣсте доазѣ
маїї фѣїгѣрѣї се дѣлѣнѣарѣл атѣт де гѣлѣнѣїї
шѣї авѣрѣсе ла чѣле маїї де прѣ зѣртѣ лѣмѣнѣ-
нѣрѣї алѣ азѣрѣрѣїї ворѣалѣл.

Дар' чаѣа дѣлѣлѣлѣлѣндѣсѣ дѣлѣчет-дѣлѣ-
чет, елѣ перѣїрѣл дѣл окѣї дѣлѣтрѣл 'нѣлѣперек.

Де зѣнѣде вѣнѣеа ачѣсте доазѣ фѣїпѣде, че
се дѣлѣлѣлѣнѣеа аша сѣпѣт слѣїїї поларѣї, ла
маїїрѣїнѣеа лѣмѣїлор'?

Чѣїне еѣра ачѣста доазѣ фѣїпѣтѣрѣї, дѣлѣтр'о
кѣлѣпѣїл апрѣпѣїате прѣп о пѣлѣлѣчѣїре 'нѣшѣлѣ-
тѣре, дѣлѣсѣл, каре се пѣлѣреа дѣсѣлѣлѣрѣдѣїте пѣн-
трѣл вѣчѣїе?

Дѣл дѣрѣнѣтѣазѣ. Фоае Nr. 31 фаѣл. 242;
кол. 1 рѣнд. 14 нѣї се наѣре, дѣл лѣк де: нѣї се
каѣре. — Фаѣл. 243, кол. 1, рѣнд. 15 де сѣлѣтѣл),
дѣл лѣк де: де сѣлѣтѣл вѣре.